

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

**КОНКУРС ДЛЯ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ З ПРЕДМЕТІВ
«ГЕОЕРУДИТ-2015»
ГЕОГРАФІЧНИЙ КОНКУРС-ВІКТОРИНА**

ПОЛОЖЕННЯ

про географічний конкурс-вікторину «Геоерудит-2015»

1. Мета

Виявлення і розвиток творчих здібностей в учнів. Популяризація географії та географічних знань. Формування в молоді географічного світогляду. Професійна орієнтація

2. Термін проведення

Заяви на участь у вікторині (додаток 1) та роботи приймаються до 25 січня 2016.

3. Учасники

До участі в географічній вікторині запрошуються учні старших класів (з 8 по 11), вихованці закладів Луганської області:

середньої загальної та професійної освіти – шкіл, ліцеїв, гімназій, технікумів

додаткової освіти – гуртків, клубів, центрів дитячої творчості

закладів соціальної сфери – дитячих будинків, інтернатів, центрів соціальної реабілітації і т. ін.

4. Умови участі та критерії оцінювання

Відповідність конкурсної роботи Положенню конкурсу.

Правильність оформлення, географічна ерудиція, грамотність, повнота відповіді, оригінальність, дослідницька наполегливість, самостійність виконання роботи

5. Вимоги до оформлення

Мова: українська або російська. Робота учасника підписується: *прізвище, ім'я та по батькові, населений пункт, навчальний заклад (1 стор.)*. Послідовність відповідей: згідно нумерації запитань, із зазначенням тексту кожного запитання. Відповіді оформлюються в текстовому редакторі Word, розмір шрифту – 12, міжрядковий інтервал – 1, всі поля – по 2 см. Бажано надсилати роботу одним файлом, підписаним: Petrenko.doc (Петренко). **Можна оформити роботу в рукописному варіанті.** Заяви та роботи учасників надсилаються на електронну адресу до **25.01.2015 р.:** geo.lnu@gmail.com або поштовим відправленням до **01.01.2016 р.** на адресу: *Центр допрофесійної підготовки (на конкурс «Геоерудит»), пл. Гоголя, 1, м. Старобільськ, Луганська обл., 927003*

Матеріали конкурсу для учнів додатково розміщені у вільному доступі на офіційному сайті університету <http://luguniv.edu.ua/> вкладка «Оголошення» та у соціальній групі «В контакті», адреса сторінки: https://vk.com/lnu_dp (сторінка факультету допрофесійної підготовки ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»).

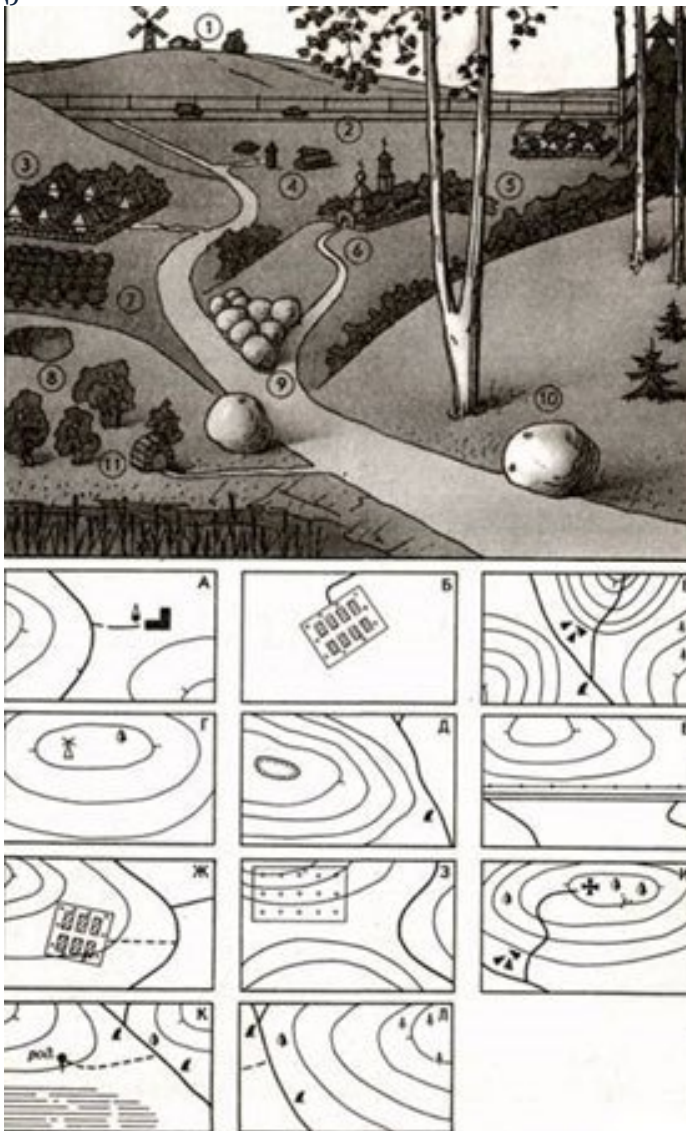
6. Підсумки та нагородження

Нагородження перможців та їх учителів, керівників найбільш активних навчальних закладів планується провести у період з **01 лютого по 10 лютого 2016 р.** Призери (1-3 місця) та найкращі в різних номінаціях роботи нагороджуються дипломами та призами.

ШАНОВНИЙ УЧАСНИКУ!

Перед Вами запитання та завдання географічного конкурсу-вікторини. Переважна більшість з них оцінюється в 2 бали. Максимальна сума балів, яку Ви можете отримати, складає 100. Сподіваємось, що наші завдання будуть для Вас цікавими. Бажаємо вдачі!

1. Чому наша Галактика одержала назву «Чумацький Шлях»?
2. Чи тотожні терміни «метеор» і «метеорит»?
3. Знайдіть на фрагментах карти зображення позначених на панорамі місцевості орієнтирів (наприклад, 3 – Д).

4. Африканці називають цю гору «Горою божества холоду». Визначте її назву, якщо її координати 3° пд. ш. та 38° сх. д. Які характерні особливості має ця гора? Який схил її і чому має більш вологий клімат. У яку пору року Ви б НЕ рекомендували туристам підніматися на цю гору?
5. Яким видом транспорту можна швидше здійснити «навколосвітню» подорож (з поверненням у точку відправлення): літаком по екватору (середня швидкість 800 км/год), на морському судні по 60° пд. ш. (середня швидкість 40 км/год) або на лижах по 89° пд. ш. (середня швидкість 12 км/год). Скільки часу буде тривати кожна з цих подорожей (не враховуючи зупинок)?
6. Безстічне озеро з частково прісною та частково солонкуватою водою. З ним пов'язане все життя населення значних за площею країн, розташованих на сході від озера. Площа його останнім часом скоротилась на $1/3$. Що це за озеро? До якого типу озерних улоговин воно належить?
7. Чому білий ведмідь панда є емблемою Всесвітнього фонду охорони дикої природи?

8. Назвіть 5 географічних об'єктів одного типу (тільки острови, або тільки протоки, або інші об'єкти), які мають імена всесвітньо відомих мореплавців XV – XVII ст.

9. Назвіть географічними термінами те, що бачите на фото.

А

Б

10. Визначте висоту полуденного сонця у місті Одеса 22 грудня.

11. З'ясуйте етимологію термінів, які мають іншомовне походження, та перекладіть ці терміни та топоніми на українську мову: *пампа, ландшафт, циклон, Хуанхе, меридіан, Австралія*. Наприклад: **антропология** (від др.-грец. *ἄνθρωπος* – людина; *λόγος* – наука), тобто дослівно – «наука про людину».

12. Родовища нафти відомі в Дніпровсько-Донецькій западині. Чому вони відсутні в межах Українського щита?

13. У Житомирській області відомі родовища дороцінних каменів: топазів, берилів та ін. Чи є перспективи відкриття таких родовищ в Херсонській, Миколаївській чи Харківській областях?

14. У межах Українського щита відомі родовища залізних та марганцевих руд світового значення. Назвіть їх. Чи існує між ними геолого-структурний зв'язок?

15. Уявіть ситуацію: Вам доручили бути експертом у визначенні віку цегляної кладки. Які ознаки Ви візьмете за основу? Чому?

16. До Вас потрапив шматок металургійного шлаку. Які ознаки можуть свідчити про його древнє походження?

17. Чим пояснюється різка зміна напрямку течії (до 90 градусів) деяких річок, правих приток Сіверського Дінця, які протікають через Донецьку складчасту область?

18. В заплавах правих приток Сіверського Дінця (р. Біла, р. Луганчик та ін.) досить часто спостерігаються ерозійні останці у вигляді бугрів. Чим пояснюється їх виникнення?

19. Про що може свідчити наявність у річці: а) низької заплави; б) високої заплави?

20. Відомо, що клімат при формуванні пластів кам'яного вугілля Донбасу був тропічний. Що, на Вашу думку, спричинило існування тропічного клімату на Донбасі в кам'яновугільному періоді?

21. Відомо, що ступінь метаморфізму вугілля зростає в Донецькому кам'яновугільному басейні з півночі на південь. Чим це пояснюється?

22. Прояви якого напівдорогоцінного каменю відомі в Луганській області?

23. На півдні Луганської області відомі прояви деяких рудних корисних копалин – золота, руд цинку, свинцю та ін. Чим можна пояснити відсутність таких руд на півночі області?

24. Визначте географічний центр Луганської області та поясніть методику Ваших розрахунків.

25. Назвіть для Луганської області не менше 5-ти:

25.1. «кольорових» назв географічних об'єктів

25.2. географічних назв об'єктів, пов'язаних із геологічною будовою

25.3. географічних назв об'єктів, пов'язаних із назвами рослин

25.4. географічних назв, пов'язаних із назвами тварин

- 25.5. пам'яток природи Луганської області
- 25.6. родовищ корисних копалин Луганської області
- 25.7. міст обласного підпорядкування
- 25.8. видатних письменників, творчість яких пов'язана з Луганщиною.
26. Де в Луганській області є печери? Якого вони походження?
27. Який район Луганської області називають «перлиною Донбасу»? Чому?
28. Де і коли запрацювала перша вугільна шахта Луганської області (а також всієї України)?
29. Які корисні копалини називають «вітамінами промисловості»? Чому? У яких галузях і для чого вони використовуються? Схарактеризуйте забезпеченість України цими корисними копалинами.
30. З виробництва яких видів продукції Україна посідає провідне місце в світі? Дайте відповідь, попередньо зібравши інформацію про місце нашої держави на світовому ринку з виробництва найважливіших видів продукції станом на 2014 або 2015 рік.
31. За якими критеріями Україну в класифікаціях країн за рівнем соціально-економічного розвитку відносять до групи «країни з перехідною економікою»?
32. З якою державою світу Україна має найкоротшу сухопутну ділянку державного кордону?
33. Визначте історико-етнографічний район України, якщо відомо, що: а) його територія охоплює басейн верхів'я правих приток і середнього поріччя Західного Бугу, б) у давнину його населяли східнослов'янські племена дулібів, бужан, волинян, в) він був одним з головних регіонів процесу творення державності Київської Русі.
34. Визначте найвіддаленіший від столиці обласний центр України. Оцініть переваги та недоліки такої віддаленості.
35. Сальдо міграції в районі складало протягом року 5 на 1000 жителів, середнє населення за цей рік – 670 тис. осіб. Визначте приріст чисельності населення за рахунок позитивного механічного приросту та чисельність населення району на початку й наприкінці року при нульовому природному прирості.
36. Чим можна пояснити уповільнення росту світового населення?
37. На чому спеціалізуються в міжнародному поділі праці «держави-малюки» Європи?
38. Розшифруйте пропуски в тексті: Місто (А) є неофіційною столицею (Б) одного з латиноамериканських держав. Тут знаходиться більшість державних закладів країни, у т.ч. резиденція президента. Тільки судова влада перебуває в конституційній столиці – (В). Недалеко від міста розташовано найбільше за площею водного дзеркала високогірне озеро світу (Г), по якому проходить державний кордон з (Д).
39. Визначте країну. Це єдина європейська країна, на території якої відсутні річки, озера та власні джерела прісної води. У різні часи держава перебувала під владою фінікійців, римлян, арабів, норманів. Однак його історія нерозривно пов'язана з рицарями Ордена святого Іоанна, що управляли ним 268 років. Воду з-під крану тут не п'ють, оскільки це опріснена морська вода, яка використовується в побутових цілях, а для приготування їжі та пиття в магазинах продається питна вода в пластикових пляшках.
40. Яким чином можна потрапити з Північного моря в Балтійське водним шляхом, не огинаючи півострів Ютландія? Це штучний чи природний шлях?
41. Чому за вантажооборотом Рейн перевищує всі інші річкові системи світу?
42. Поясніть, якщо країна має від'ємне сальдо міграції, це добре для неї, чи погано?
43. Що таке «плантаційне сільське господарство»? Назвіть країни, які традиційно називають «плантаційними республіками».
44. Назвіть європейську столицю, розташовану на одному з крупних півостровів Європи. Її називають – «красуня на воді», і стоїть вона на 14-ти островах великого озера. Поясніть, чи можна застосувати до неї поняття «глобальне місто»?
45. Яка міжнародна організація в 2015 р. святкує свій 70-річний ювілей? У яких напрямках Україна співпрацює з цією організацією?

Заявка
на участь у конкурсі для учнів старших класів з предметів ЗНО
«Геоерудит-2015»
Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

1. Прізвище, ім'я та по батькові учасника
2. Рік народження
3. E-mail
4. Телефон
5. Домашня адреса
6. Клас або назва туристсько-краєзнавчої групи, гуртка
7. Прізвище, ім'я та по батькові вчителя географії
8. Номер мобільного телефону вчителя географії
9. Загальноосвітній заклад або позашкільний заклад
 - прізвище, ім'я та по батькові керівника
 - електронна адреса закладу